Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
ELEANOR SHARPSTON
24 päivänä tammikuuta 2019 [1]

Asia C-458/15

Staatsanwaltschaft Saarbrücken
vastaan
K. P.

(Ennakkoratkaisupyyntö – Landgericht Saarbrücken (alueellinen alioikeus, Saarbrücken, Saksa))

Ennakkoratkaisupyyntö – Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet terrorismin torjumiseksi – Varojen jäädyttäminen – Yhteinen kanta 2001/931/YUTP – 1 artiklan 4 ja 6 kohta – Henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen pysyttäminen asetuksen N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitetussa luettelossa – Pätevyys

1. Henkilöä, joka on kerännyt varoja väitetylle terroristijärjestölle, uhkaa mahdollisesti vankeustuomio Euroopan unionin jäsenvaltiossa. Hän kiistää sen kansallisen lainsäädännön, jonka rikkomisesta häntä syytetään, oikeudellisen pätevyyden, koska unionin oikeudelliset toimet, jotka sillä pannaan täytäntöön, hyväksyttiin hänen näkemyksensä mukaan ilman riittäviä perusteluja. Tämä ei ole ensimmäinen kerta, kun perustelut väitetyn terroristijärjestön ”luetteloon merkitsemiselle” on otettu yksityiskohtaiseen tarkasteluun. Tässä ennakkoratkaisupyynnössä suurennuslasi tarkennetaan uuteen kohteeseen.

2. Landgericht Saarbrücken (alueellinen alioikeus, Saarbrücken, Saksa) pyytää unionin tuomioistuimelta ennakkoratkaisua tiettyjen sellaisten unionin toimien laillisuudesta, joilla Liberation Tigers of Tamil Eelam -järjestö (jäljempänä LTTE) pysytettiin luettelossa henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä, joihin viitataan tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi 27.12.2001 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2580/2001. [2] Ennakkoratkaisupyyntö esitettiin rikosoikeudenkäynnissä K. P:tä vastaan. Unionin tuomioistuimen menettelyn kuluessa K. P. on tuonut lisäksi esille kysymyksen, joka koskee LTTE:n merkitsemisestä kiellettyjen järjestöjen luetteloon tehdyn neuvoston alkuperäisen päätöksen perustelujen riittävyyttä ja sitä, onko tällä mitään seurauksia ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen päätöksessään mainitsemien myöhempien unionin toimien laillisuudelle.

1 Alkuperäinen kieli: englanti.

2 EYVL 2001, L 344, s. 70.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Kansainvälinen oikeus

3. Yhdistyneiden kansakuntien (jäljempänä YK) turvallisuusneuvosto hyväksyi 28.9.2001 New Yorkissa, Washingtonissa ja Pennsylvaniassa 11.9.2001 tehtyjen terrori-iskujen seurauksena YK:n peruskirjan VII luvun nojalla päätöslauselman 1373 (2001)[3] (jäljempänä päätöslauselma 1373 (2001)). Tämän päätöslauselman johdanto-osassa ilmaistaan uudelleen ”tarve torjua kaikilla keinoilla Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan mukaisesti uhkia, joita terroriteot aiheuttavat kansainväliselle rauhalle ja kansainväliselle turvallisuudelle”. Päätöslauselman 5 kohdassa todetaan, että ”terroriteot, terrorismin keinot ja terroristitoiminta ovat Yhdistyneiden kansakuntien tarkoitusperien ja periaatteiden vastaisia ja – – terroritekojen tietoinen rahoittaminen ja suunnitteleminen sekä niihin yllyttäminen on myös Yhdistyneiden kansakuntien tarkoitusperien ja periaatteiden vastaista”.

4. Päätöslauselmaan 1373 (2001) ei sisälly luetteloa yhteisöistä tai henkilöistä, joihin toimenpiteitä terroritekojen torjumiseksi olisi sovellettava.

Yhteiset kannat 2001/931/YUTP ja 2006/380/YUTP

5. Euroopan unionin neuvosto hyväksyi 27.12.2001 yhteisen kannan 2001/931/YUTP erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi.[4]

6. Yhteisen kannan 2001/931 johdanto-osan perustelukappaleissa todetaan muun muassa seuraavaa: Eurooppa-neuvosto totesi, että terrorismi on todellinen haaste maailmalle ja Euroopalle ja että terrorismin torjunta on Euroopan unionin ensisijainen tavoite; YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi päätöslauselman 1373 (2001), johon sisältyy laaja-alaisia strategioita terrorismin torjumiseksi ja erityisesti terrorismin rahoituksen estämiseksi; ja Euroopan unionin olisi toteutettava lisätoimenpiteitä päätöslauselman 1373 (2001) täytäntöön panemiseksi.[5]

7. Yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 1 kohdassa säädetään muun muassa, että tätä toimenpidettä sovelletaan terroritekoihin sekaantuneisiin henkilöihin, ryhmiin ja yhteisöihin, jotka on luetteloitu liitteessä. Saman artiklan 2 kohdan mukaan ”terroritekoihin sekaantuneilla henkilöillä, ryhmillä ja yhteisöillä” tarkoitetaan

– henkilöitä, jotka toteuttavat tai yrittävät toteuttaa terroritekoja tai osallistuvat niiden toteuttamiseen tai edistävät niiden toteuttamista

– tällaisten henkilöiden suoraan tai välillisesti omistamia tai määräysvallassa olevia ryhmiä ja yhteisöjä ja henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä, jotka toimivat tällaisten henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen puolesta tai niiden ohjauksessa, mukaan lukien varat, jotka ovat peräisin tai on saatu tällaisten henkilöiden ja heidän lähipiiriinsä kuuluvien henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen suoraan tai välillisesti omistamasta tai niiden määräysvallassa olevasta omaisuudesta.

3 S/RES/1373 (2001).

4 EYVL 2001, L 344, s. 93.

5 Johdanto-osan ensimmäinen, toinen ja viides perustelukappale.

8. Saman artiklan 3 kohdan mukaan ”terroriteolla” tarkoitetaan siinä lueteltuja ”tahallisia tekoja, jotka luonteensa tai asiayhteytensä vuoksi voi aiheuttaa vakavaa haittaa jollekin maalle tai kansainväliselle järjestölle ja joka määritellään rikokseksi kansallisessa lainsäädännössä, silloin kun ne tehdään tarkoituksena:

– –

iii) tehdä vakavasti epävakaiksi tai tuhota jonkin maan tai kansainvälisen järjestön poliittiset, perustuslailliset, taloudelliset tai sosiaaliset perusrakenteet:

– –

k) terroristiryhmän toimintaan osallistuminen antamalla sille tietoja tai aineellisia välineitä tai rahoittamalla jollakin tavalla sen toimintaa tietoisena siitä, että osallistuminen edistää ryhmän rikollista toimintaa”.

9. Saman artiklan 4 kohdassa säädetään, että ”liitteessä I oleva luettelo laaditaan tarkkojen tietojen tai sellaisten asiaan liittyvien seikkojen perusteella, jotka osoittavat, että toimivaltainen viranomainen on tehnyt kyseisiä henkilöitä, ryhmiä tai yhteisöjä koskevan päätöksen, riippumatta siitä, koskeeko päätös terroritekoa, sen yritystä, siihen osallistumista tai sen edistämistä koskevan tutkinnan tai syytteeseenpanon aloittamista luotettavien ja uskottavien todisteiden tai näytön perusteella tai tällaisista teoista tuomitsemista. – –

Tässä kohdassa ’toimivaltaisella viranomaisella’ tarkoitetaan oikeusviranomaista, tai jos oikeusviranomaisilla ei ole toimivaltaa tässä kohdassa tarkoitetulla alalla, vastaavaa asiassa toimivaltaista viranomaista”.

10. Saman artiklan 6 kohdassa säädetään, että ”luettelossa olevien henkilöiden ja yhteisöjen nimet tarkistetaan säännöllisin väliajoin vähintään kuitenkin kerran puolessa vuodessa sen varmistamiseksi, että niiden pysyttäminen luettelossa on perusteltua”.

11. Yhteisen kannan 2001/931 3 artiklan mukaan Euroopan unioni ”varmistaa sille Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa annetun toimivallan rajoissa, että varoja, rahoituksen lähteitä tai taloudellisia resursseja taikka rahoituspalveluja tai muita vastaavia palveluja ei anneta liitteessä lueteltujen henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen käyttöön suoraan eikä välillisesti”.

12. Yhteisen kannan 2001/931 liitteessä on luettelo, jonka otsikko on ”Henkilöt, ryhmät ja yhteisöt, joita 1 artiklassa tarkoitetaan”. LTTE ei sisälly kyseiseen luetteloon. Luetteloa muutettiin useaan otteeseen. Se korvattiin myöhemmin erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi hyväksytyn yhteisen kannan 2001/931/YUTP ajantasaistamisesta sekä yhteisen kannan 2006/231/YUTP kumoamisesta 29.5.2006 hyväksytyllä neuvoston yhteisellä kannalla 2006/380/YUTP.[6] Yhteisen kannan 2006/380 liitteessä LTTE oli merkitty luetteloon ensimmäisen kerran.[7]

6 EUVL 2006, L 144, s. 25.

7 Kyseinen järjestö on sittemmin pysytetty yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitetussa luettelossa, viimeksi niitä henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä koskevan luettelon ajantasaistamisesta, joihin sovelletaan erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi hyväksytyn yhteisen kannan 2001/931/YUTP 2, 3 ja 4 artiklaa, sekä päätöksen (YUTP) 2018/475 kumoamisesta 30.7.2018 annetulla neuvoston päätöksellä (YUTP) 2018/1084 (EUVL 2018, L 194, s. 144).

Asetus N:o 2580/2001

13. Asetuksen N:o 2580/2001 johdanto-osan perustelukappaleissa todetaan muun muassa seuraavaa:

– Eurooppa-neuvosto totesi, että terrorismin rahoittamisen estäminen on ratkaiseva osa terrorismin torjuntaa, ja kehotti neuvostoa toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet terroritoiminnan kaikenlaisen rahoituksen estämiseksi.

– YK:n turvallisuusneuvosto päätti päätöslauselmassa 1373 (2001), että kaikkien valtioiden olisi jäädytettävä sellaisten henkilöiden varat ja muut rahoituksen lähteet tai taloudelliset resurssit, jotka tekevät tai yrittävät tehdä terroritekoja, osallistuvat niiden tekemiseen taikka edistävät niiden tekemistä.

– Turvallisuusneuvosto päätti myös, että olisi toteutettava toimenpiteitä sen kieltämiseksi, että varoja ja muita rahoituksen lähteitä tai taloudellisia resursseja annettaisiin tällaisten henkilöiden käyttöön ja että tällaisille henkilöille tarjottaisiin rahoituspalveluja tai muita rahoitukseen liittyviä palveluja.

– Euroopan unionin toiminta on tarpeen yhteisen kannan 2001/931 yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevien osien täytäntöönpanemiseksi.

– Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava asetuksen N:o 2580/2001 säännösten rikkomisesta määrättäviä seuraamuksia koskevat säännökset ja varmistettava, että säännöksiä noudatetaan.

– Asetuksen N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun luetteloon voidaan kirjata henkilöitä ja yhteisöjä, jotka ovat yhteydessä tai vuorovaikutuksessa kolmansiin maihin tai jotka ovat muutoin yhteisen kannan 2001/931 yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevien osien kohteena.[8]

14. Asetuksen N:o 2580/2001 1 artiklan 1 kohdan mukaan ”’varoilla, muilla rahoituksen lähteillä ja taloudellisilla resursseilla’ [tarkoitetaan] kaikenlaista aineellista tai aineetonta, irtainta tai kiinteää omaisuutta sen hankintatavasta riippumatta – –”. Saman artiklan 4 kohdan mukaan ”terroriteon” määritelmä on sama kuin yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 3 kohtaan sisältyvä määritelmä.

15. Asetuksen N:o 2580/2001 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäljempänä 5 ja 6 artiklassa tarkoitettuja poikkeuksia lukuun ottamatta:

a) kaikki 3 kohdassa tarkoitetussa luettelossa mainituille luonnollisille tai oikeushenkilöille, ryhmille tai yhteisöille kuuluvat tai niiden omistamat tai hallussa olevat varat, muut rahoituksen lähteet ja taloudelliset resurssit on jäädytettävä;

b) varoja, muita rahoituksen lähteitä ja taloudellisia resursseja ei saa luovuttaa suoraan tai välillisesti 3 kohdassa tarkoitetussa luettelossa mainittujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen käyttöön tai niiden hyväksi.

2. Jäljempänä 5 ja 6 artiklassa tarkoitettuja poikkeuksia lukuun ottamatta on kiellettävä rahoituspalvelujen tarjoaminen 3 kohdassa tarkoitetussa luettelossa mainituille luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, ryhmille ja yhteisöille tai niiden hyväksi.

8 Johdanto-osan 2, 3, 4, 5, 12 ja 14 perustelukappale.

3. Neuvosto laatii yksimielisesti luettelon niistä henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä, joihin tätä asetusta sovelletaan, tarkastelee ja muuttaa sitä yhteisen kannan 2001/931/YUTP 1 artiklan 4, 5 ja 6 kohdan määräysten mukaisesti. Tähän luetteloon [jäljempänä 2 artiklan 3 kohdan luettelo] on sisällyttävä:

i) luonnolliset henkilöt, jotka tekevät tai yrittävät tehdä terroriteon taikka osallistuvat terroriteon tekemiseen tai edistävät sellaisen tekemistä;

ii) oikeushenkilöt, ryhmät tai yhteisöt, jotka tekevät tai yrittävät tehdä terroriteon taikka osallistuvat terroriteon tekemiseen tai edistävät sellaisen tekemistä;

iii) oikeushenkilöt, ryhmät tai yhteisöt, joita omistaa tai joissa määräysvaltaa käyttää yksi tai useampi i ja ii alakohdassa tarkoitettu luonnollinen henkilö, oikeushenkilö, ryhmä tai yhteisö, tai

iv) luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt, ryhmät tai yhteisöt, jotka toimivat yhden tai useamman i ja ii alakohdassa tarkoitetun luonnollisen henkilön, oikeushenkilön, ryhmän tai yhteisön puolesta tai ohjauksessa.”

LTTE:n merkitseminen asetuksen N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdassa säädettyyn luetteloon

16. LTTE merkittiin ensimmäisen kerran 2 artiklan 3 kohdan luetteloon neuvoston päätöksen 2006/379/EY[9] (jäljempänä alkuperäinen merkitsemispäätös) 1 artiklalla.[10]

17. Tämä luetteloon merkitseminen pysytettiin neuvoston päätöksellä 2007/445/EY.[11] Kyseisen päätöksen johdanto-osan perustelukappaleissa todetaan, että neuvosto antoi kaikkia niitä henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä, joiden osalta tämä on ollut käytännössä mahdollista, koskevat perustelut, joissa selvitetään, miksi ne on lueteltu muun muassa päätöksessä 2006/379.[12] Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistulla ilmoituksella kyseisille henkilöille tiedotettiin, että neuvosto aikoi pysyttää heidät 2 artiklan 3 kohdan luettelossa. Kyseisille henkilöille myös ilmoitettiin mahdollisuudesta pyytää neuvostolta perustelut heidän merkitsemiselleen luetteloon.[13] Neuvosto lähetti LTTE:lle 29.6.2007 päivätyn kirjeen, johon liitetyissä perusteluissa selitettiin päätöstä pysyttää kyseinen järjestö 2 artiklan 3 kohdan luettelossa.

9 Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta ja päätöksen 2005/930/EY kumoamisesta 29.5.2006 tehty neuvoston päätös (EUVL 2006, L 144, s. 21).

10 LTTE on pysytetty 2 artiklan 3 kohdan luettelossa viimeksi tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/468 kumoamisesta 30.7.2018 annetulla neuvoston täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2018/1071 (EUVL 2018, L 194, s. 23).

11 Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä päätösten 2006/379/EY ja 2006/1008/EY kumoamisesta 28.6.2007 tehty neuvoston päätös (EUVL 2007, L 169, s. 58).

12 Päätöksen 2007/445 johdanto-osan kolmas perustelukappale.

13 Päätöksen 2007/445 johdanto-osan neljäs perustelukappale.

18. LTTE pysytettiin 2 artiklan 3 kohdan luettelossa edelleen seuraavilla peräkkäisillä säädöksillä:[14] neuvoston päätöksellä 2007/868/EY,[15] neuvoston päätöksellä 2008/583/EY,[16] neuvoston päätöksellä 2009/62/EY[17] ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 501/2009.[18]

19. Kussakin näistä säädöksistä neuvosto noudatti kaavaa, jonka se oli ottanut käyttöön päättäessään pysyttää LTTE:n luettelossa päätöksessä 2007/445. Siten neuvosto julkaisi Euroopan unionin virallisessa lehdessä ilmoituksen aikomuksestaan pysyttää LTTE luettelossa ennen toimen antamista ja lähetti tiedoksiannon, jossa selitettiin syyt luettelossa pysyttämiselle, sen jälkeen, kun kyseinen toimi oli hyväksytty.

Saksan oikeus

20. Ulkomaankauppalaissa (Außenwirtschaftsgesetz, jäljempänä AWG), sellaisena kuin sitä sovellettiin vuosina 2006–2009, kiellettiin rahalahjoitusten siirtäminen kielletyille järjestöille, kuten LTTE:lle. ”Euroopan yhteisöjen” toimen, jolla pannaan täytäntöön Euroopan unionin neuvoston päättämä taloudellinen seuraamus yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla, mukaisen kiellon viedä, myydä, toimittaa, luovuttaa käyttöön, siirtää, tarjota palvelua, investoida, tukea tai kiertää tätä kieltoa rikkomisesta voitiin määrätä vapausrangaistus.[19]

Tosiseikat, asian käsittelyn vaiheet ja ennakkoratkaisukysymys

21. Staatsanwaltschaft Saarbrückenin (Saarbrückenin syyttäjänvirasto, Saksa) 12.3.2015 nostamalla syytteellä K. P:tä vastaan aloitettiin rikosoikeudenkäynti ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa. Kyseisessä oikeudenkäynnissä syyttäjä väittää, että luovuttamalla varoja LTTE:n käyttöön K. P. on 22.8.2007–27.11.2009 rikkonut Euroopan unionin toimen, jolla pannaan täytäntöön Euroopan unionin neuvoston päättämä taloudellinen seuraamus yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla, mukaista välittömästi sovellettavaa kieltoa. Syyttäjä myös väittää, että K. P. toimi vuosina 2007–2009 Tamil Coordination Committeen (jäljempänä TCC) Saarlandin alueen vastuuhenkilönä, joka on LTTE:n toimeksiannosta kerännyt Saksassa asuvilta tamileilta rahalahjoituksia, jotka sitten siirrettiin

14 Viittaan päätökseen 2007/445 ja 18 kohdassa lueteltuihin myöhempiin säädöksiin jäljempänä kyseessä olevina unionin säädöksinä.

15 Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä päätöksen 2007/445/EY kumoamisesta 20.12.2007 tehty päätös (EUVL 2007, L 340, s. 100).

16 Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä päätöksen 2007/868/EY kumoamisesta 15.7.2008 tehty päätös (EUVL 2008, L 188, s. 21).

17 Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä päätöksen 2008/583/EY kumoamisesta 26.1.2009 tehty päätös (EUVL 2009, L 23, s. 25).

18 Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä päätöksen 2009/62/EY kumoamisesta 15.6.2009 annettu asetus (EUVL 2009, L 151, s. 14).

19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että AWG:n 34 §:n 4 momentin 2 kohdan ja 6 momentin 2 kohdan sanamuoto oli seuraava: ”(4) Määrätään vapausrangaistus, jonka pituus on vähintään kuusi kuukautta ja enintään viisi vuotta, jokaiselle, joka – – 2. rikkoo Euroopan yhteisöjen oikeudellisen toimen, jolla pannaan täytäntöön Euroopan unionin neuvoston päättämä taloudellinen seuraamus yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla, mukaista Bundesanzeigerissa julkaistua, välittömästi sovellettavaa kieltoa viedä, myydä, toimittaa, luovuttaa käyttöön, siirtää, tarjota palvelua, investoida, tukea tai kiertää tätä kieltoa – – (6) Määrätään vapausrangaistus, jonka pituus on vähintään kaksi vuotta, jokaiselle, joka – – 2. syyllistyy 1, 2 tai 4 momentissa tarkoitettuun toimintaan ammattimaisesti tai sellaisen ryhmän jäsenenä, joka on perustettu tällaisten rikosten tekemiseksi, ryhmän jonkin toisen jäsenen kanssa – –.” AWG:n 34 §:n 4 momentin 2 kohdan ja 6 momentin 2 kohdan sanamuoto oli 24.4.2009–11.11.2010 seuraava: ”(4) Määrätään vapausrangaistus, jonka pituus on vähintään kuusi kuukautta ja enintään viisi vuotta, jokaiselle, joka – – 2. rikkoo Euroopan yhteisöjen oikeudellisen toimen, jolla pannaan täytäntöön Euroopan unionin neuvoston päättämä taloudellinen seuraamus yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla, mukaista Bundesanzeigerissa julkaistua, välittömästi sovellettavaa kieltoa viedä, tuoda, kauttakuljettaa, kuljettaa, myydä, toimittaa, luovuttaa käyttöön, siirtää, tarjota palvelua, investoida, tukea tai kiertää tätä kieltoa – – (6) Määrätään vapausrangaistus, jonka pituus on vähintään kaksi vuotta, jokaiselle, joka – – 2. syyllistyy 1, 2 tai 4 momentissa tarkoitettuun toimintaan ammattimaisesti tai sellaisen ryhmän jäsenenä, joka on perustettu tällaisten rikosten tekemiseksi, ryhmän jonkin toisen jäsenen kanssa – –.” Kansalliseen lainsäädäntöön tehtyjen muutosten seurauksena nämä säännökset ovat sisältyneet 1.9.2013 lähtien AWG:n 18 §:n 1 momentin a kohtaan ja 8 momenttiin.

Sri Lankaan ja joilla LTTE rahoitti sotilaallista vastarintaansa keskushallintoa vastaan. Syyttäjän mukaan K. P. oli osa järjestön hierarkiaa, jossa hän oli vastuussa hierarkiassa alempana olevien alueiden vastuuhenkilöiden ja muiden, lahjoitusten kerääjinä paikallisesti toimivien henkilöiden valvonnasta ja toimi itse suoraan TCC:ssä koko Saksan alueesta vastaavien henkilöiden alaisuudessa.

22. K. P:n väitetään vastaanottaneen häntä alempana hierarkiassa olevien henkilöiden omalla vastuualueellaan keräämät rahat ja siirtäneen ne vähintään kerran kuukaudessa vastaavia lahjoitusten kuittauksia vastaan TCC:lle, joka siirsi rahat edelleen LTTE:lle Sri Lankaan. Syyttäjä väittää etenkin, että K. P. on 11.8.2007–27.11.2009 (jäljempänä tosiseikkojen tapahtuma-aika) vastaanottanut kaikkiaan 43 tapauksessa rahalahjoituksia, joiden yhteismäärä on 69 385 euroa, ja siirtänyt ne TCC:lle toimien tietoisena siitä ja myös siinä tarkoituksessa, että rahat siirretään Sri Lankaan ja käytetään siellä LTTE:n tavoitteiden rahoittamiseen. Syytteen mukaan K. P. on ollut tietoinen siitä, että Euroopan unionin neuvosto oli merkinnyt LTTE:n asetuksen N:o 2580/2001 soveltamisalaan kuuluvien yhteisöjen luetteloon, että varojen siirtäminen LTTE:lle oli näin ollen kiellettyä ja että tällaisten rahalahjoitusten kerääminen ja siirtäminen Sri Lankaan, kuten myös kaikki muu LTTE:n taloudellinen ja aineellinen tukeminen, oli rikos.

23. Pääkäsittelyssä, joka pidettiin 1.7.2015, K. P:n asianajaja kiisti kyseessä olevien unionin säädösten, joilla LTTE merkittiin 2 artiklan 3 kohdan luetteloon 28.6.2007 alkaen, laillisuuden. Asianajaja esitti tämän tueksi kaksi perustetta.

24. K. P:n asianajaja ensinnäkin viittasi analogisesti tuomioon E ja F,[20] jossa unionin tuomioistuin oli katsonut, että Devrimci Halk Kurtulus Partisi-Cephesi -nimisen järjestön (jäljempänä DHKP-C) merkitseminen 2 artiklan 3 kohdan luetteloon oli pätemätön ja ettei se siten voinut olla osaltaan perustana kyseisen asetuksen väitetystä rikkomisesta annettavalle rikostuomiolle. Tämä johtui siitä, että neuvosto ei ollut esittänyt perusteluja DHKP-C:n merkitsemisestä 2 artiklan 3 kohdan luetteloon tehdylle alkuperäiselle päätökselle eikä useille sen jälkeen tehdyille päätöksille, joilla se pysytettiin mainitussa luettelossa. Unionin tuomioistuin totesi, että vaikka päätökseen 2007/445 (jolla DHKP-C jälleen pysytettiin 2 artiklan 3 kohdan luettelossa) itsessään sisältyivätkin perustelut, kaikki aikaisemmat toimet, alkuperäinen luetteloon merkitseminen mukaan luettuna, olivat pätemättömiä, koska niitä ei ollut perusteltu. Unionin tuomioistuin myös totesi, että sen lisäksi, että syytetyillä ei ollut käytössään ”niitä tietoja, joita he tarvitsevat voidakseen tutkia, oliko perusteltua, että DHKP-C sisällytetään mainitun asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun luetteloon 29.6.2007 edeltävänä ajanjaksona”, ”se, että luetteloon sisällyttämistä ei ole perusteltu, – – [estää] kyseisen sisällyttämisen aineellista lainmukaisuutta koskevan asianmukaisen tuomioistuinvalvonnan”.[21]

25. Toiseksi tuomiossa LTTE v. neuvosto[22] unionin yleinen tuomioistuin kumosi useita unionin säädöksiä, jotka koskivat ajanjaksoa tammikuusta 2011 lokakuuhun 2014,[23] siltä osin kuin ne koskivat LTTE:tä. K. P:n asianajaja väitti, että kyseisen tuomion perusteluista seurasi väistämättä, että myös käsiteltävässä asiassa kyseessä olevia unionin säädöksiä on pidettävä pätemättöminä joka tapauksessa siltä osin kuin ne koskevat LTTE:tä.

20 Tuomio 29.6.2010 (C-550/09, EU:C:2010:382).

21 Tuomio 29.6.2010 (C-550/09, EU:C:2010:382, 56 ja 57 kohta).

22 Tuomio 16.10.2014 (T-208/11 ja T-508/11, EU:T:2014:885). Unionin tuomioistuin vahvisti kyseisen ratkaisun 26.7.2017 antamallaan tuomiolla neuvosto v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583).

23 Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä täytäntöönpanoasetusten (EU) N:o 610/2010, N:o 83/2011, N:o 687/2011, N:o 1375/2011, N:o 542/2012, N:o 1169/2012, N:o 714/2013 ja 125/2014 kumoamisesta 31.1.2011 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 83/2011, 18.7.2011 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 687/2011, 22.12.2011 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1375/2011, 25.6.2012 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 542/2012, 10.12.2012 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1169/2012, 25.7.2013 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 714/2013, 10.2.2014 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 125/2014 ja 22.7.2014 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 790/2014.

26. Koska rikossyyte K. P:tä vastaan voi menestyä vain, jos kyseessä olevat unionin säädökset ovat päteviä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin esittää seuraavan kysymyksen:

”Onko Liberation Tigers of Tamil Eelamin (LTTE) sisällyttäminen [asetuksen N:o 2580/2001] 2 artiklan 3 kohtaan perustuvaan luetteloon ajalle 11.8.2007–27.11.2009 erityisesti 28.6.2007 tehdyn neuvoston päätöksen (2007/445/EY), 20.12.2007 tehdyn neuvoston päätöksen (2007/868/EY, sellaisena kuin se on oikaistuna samana päivänä tehdyllä päätöksellä), 15.7.2008 tehdyn neuvoston päätöksen (2008/583/EY), 26.1.2009 tehdyn neuvoston päätöksen (2009/62/EY) ja 15.6.2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 501/2009 perusteella pätemätön?”

27. Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan komissio esittivät kirjallisia huomautuksia. K. P. pyysi myöhemmin istunnon pitämistä asiakirjalla, johon sisältyi kirjallisia huomautuksia ennakkoratkaisukysymyksestä ja jossa myös nimenomaisesti tuotiin esille kysymys alkuperäisen merkitsemispäätöksen pätevyydestä. Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 62 artiklan 2 kohdan mukaisesti pyysin näin ollen osapuolia käsittelemään istunnossa kahta kysymystä. Nämä kysymykset koskivat sitä, i) pitäisikö unionin tuomioistuimen myös tutkia *alkuperäisen* merkitsemispäätöksen väitettyä pätemättömyyttä ja ii), jos tähän vastataan myöntävästi ja jos alkuperäinen merkitsemispäätös todetaan pätemättömäksi, mitä (mahdollista) vaikutusta tällä olisi myöhempien toimien (etenkin kyseessä olevien unionin säädösten) pätevyyteen.

28. K. P., neuvosto ja komissio esittivät suulliset lausumansa ja vastasivat näihin kysymyksiin 12.9.2018 pidetyssä istunnossa.

Arviointi

Tutkittavaksi ottaminen

29. Jos ennakkoratkaisupyynnössä riitautetaan unionin toimen pätevyys, on tarpeen tutkia, olisiko asianosaisella, joka on ottanut tämän kysymyksen esille kansallisessa tuomioistuimessa, ”epäilemättä” ollut asiavaltuus riitauttaa kyseisen toimen laillisuus suoraan SEUT 263 artiklan nojalla. Jos olisi, kyseinen asianosainen ei voisi nyt pyrkiä riitauttamaan saman toimen pätevyyttä SEUT 267 artiklan mukaisessa ennakkoratkaisupyynnössä. [24]

30. Käsiteltävässä asiassa vaikuttaa selvältä, että K. P. *ei* ”epäilemättä” ole voinut täyttää kaksijakoista edellytystä, jonka mukaan säädöksen on koskettava häntä erikseen ja suoraan. Ennakkoratkaisupyynnössä kuvataan K. P:n roolia siten, että hän toimi ”alueen vastuuhenkilönä” ja oli osa ”tiukan hierarkkista organisaatiorakennetta, jossa hän valvoi hierarkiassa alempana olevia alueiden vastuuhenkilöitä ja muita, lahjoitusten kerääjinä paikallisesti toimivia henkilöitä ja toimi itse suoraan TCC:ssä koko Saksan alueesta vastaavien henkilöiden alaisuudessa”. Nämä seikat viittaavat vahvasti siihen, että K. P. ei olisi pystynyt osoittamaan säädösten koskevan häntä erikseen riittävästi, jotta tuolloin sovellettu erityisen korkea soveltamiskynnys olisi ylittynyt. [25] Ei myöskään ole viitteitä siitä, että K. P:llä oli mahdollisuus (jota hän ei kuitenkaan käyttänyt) riitauttaa toimet suoraan LTTE:n edustajana. [26]

31. Ennakkoratkaisupyyntö voidaan näin ollen ottaa tutkittavaksi.

24 Tuomio 9.3.1994, TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90, 17, 18 ja 24 kohta.)

25 Ks. mm. tuomio 15.7.1963, Plaumann v. komissio (25/62, EU:C:1963:17). Ks. myös ratkaisuehdotukseni A ym. (C-158/14, EU:C:2016:734) 58–88 kohta, joissa tarkastelen tutkittavaksi ottamista analogisissa olosuhteissa – joskin EUT-sopimukseen 1.12.2009 alkaen sisällytettyjen asiavaltuutta koskevien aiempaa lievempien sääntöjen yhteydessä; unionin tuomioistuin vahvisti näkemykseni samassa asiassa 14.3.2017 antamassaan tuomiossa (EU:C:2017:202, 59–75 kohta).

26 Ks. analogisesti tuomio 29.6.2010, E ja F (C-550/09, EU:C:2010:382, 49 kohta).

LTTE:n merkitsemisestä 2 artiklan 3 kohdan luetteloon tehdyn alkuperäisen päätöksen pätevyys

32. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ainoassa kysymyksessään kyseessä olevien unionin säädösten pätevyyttä. Kukin näistä säädöksistä koskee LTTE:n luettelossa *pysyttämistä*.

33. K. P:n asianajaja kuitenkin toistaa kirjallisissa huomautuksissaan väitteet, jotka hän on ennakkoratkaisupyynnön mukaan esittänyt asiakkaansa puolesta ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosoikeudenkäynnissä. Asianajaja siten väittää, että i) alkuperäinen merkitsemispäätös on pätemätön perustelujen puuttumisen vuoksi ja että ii) tuomiosta E ja F [27] seuraa, että alkuperäisen merkitsemispäätöksen, johon ei sisälly perusteluja, jälkeen luettelossa pysyttämisestä tehdyt päätökset ovat myös pätemättömiä (väitetty dominovaikutus). Tämän väitteen keskiössä on se, että kyseessä olevien unionin säädösten kaltaiset luettelossa pysyttämisestä tehdyt päätökset ovat ”lähinnä alkuperäisen merkitsemisen pidennys”. [28] K. P. myös väitti, ettei hän olisi voinut riitauttaa alkuperäistä merkitsemispäätöstä merkityksellisenä ajankohtana (mikä pitää todennäköisesti paikkansa, kuten edellä 30 kohdassa huomautin) ja että tämä ennakkoratkaisupyyntö tarjoaa hänelle nyt tilaisuuden siihen.

34. Seuraavista syistä unionin tuomioistuimen ei mielestäni kuitenkaan pitäisi käsitellä kysymystä alkuperäisen merkitsemispäätöksen pätevyydestä käsiteltävässä asiassa.

35. *Ensinnäkin* ja ennen kaikkea ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei sisällyttänyt kyseistä päätöstä unionin tuomioistuimelle esittämäänsä kysymykseen. Se ei myöskään esittänyt yksityiskohtaisia perusteluja tai asian kannalta merkityksellisiä taustatietoja auttaakseen unionin tuomioistuinta tältä osin. Unionin tuomioistuimella ei siten ole käytettävissään tarvittavaa aineistoa voidakseen valvoa asianmukaisesti asetuksen N:o 2580/2001 menettelyllistä tai aineellista pätevyyttä.

36. *Toiseksi*, jos unionin tuomioistuin arvioisi tätä viran puolesta, se loukkaisi jäsenvaltioiden ja asianomaisten toimielinten, joilla on Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan toisen kohdan mukaan oikeus toimittaa unionin tuomioistuimelle kirjallisia huomautuksia ennakkoratkaisupyynnöstä, oikeuksia. Vaikka ennakkoratkaisupyynnössä nimittäin kuvataan K. P:n asianajajan oikeudenkäynnissä esittämiä perusteluja, siihen ei sisälly suoraa kysymystä alkuperäisen merkitsemispäätöksen pätevyydestä eikä tarvittavaa aineistoa, jonka avulla unionin tuomioistuin voisi tarkastella tätä kysymystä. Neuvosto ja komissio vahvistivat istunnossa, että ne eivät olleet käsitelleet tätä kysymystä huomautuksissaan, koska niiden tulkinnan mukaan tämä kysymys ei tullut esille ennakkoratkaisupyynnössä. Vaikka SEUT 267 artiklan mukainen ennakkoratkaisupyyntömenettely tarjoaakin K. P:n kaltaisille asianosaisille *mahdollisuuden* ottaa tällainen kysymys esille pitkän ajan kuluttua tosiseikkojen tapahtumisesta, unionin tuomioistuin *ei* siten *voi* käsitellä sitä viran puolesta, jos sitä ei mainita ennakkoratkaisupyynnössä tai jos siihen tältä osin sisältyvät toteamukset ovat parhaimmillaankin ristiriitaisia. Jos näin toimittaisiin, muilta asianosaisilta evättäisiin *niiden* puolustautumisoikeudet.

37. *Kolmanneksi* minkä tahansa unionin toimen pätevyyden valvonnan lähtökohtana on sen tarkasteleminen tapauskohtaisesti. Tältä osin on syytä huomata, että alkuperäinen merkitsemispäätös ja kyseessä olevat unionin säädökset ovat *erillisiä* lainsäädäntötoimia, jotka on annettu *eri* oikeusperustojen nojalla (yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohta ja 6 kohta) ja joissa sovelletaan *erilaisia* oikeudellisia arviointiperusteita. Lisäksi on niin, että vaikka unionin tuomioistuin katsoi tuomiossa neuvosto v. LTTE, että päätös luettelossa pysyttämisestä on lähinnä alkuperäisen merkitsemisen pidennys, nämä kaksi päätöstä eivät nivoudu oikeudellisesti toisiinsa niin kiinteästi, että ensiksi mainitun pätemättömyys kyseenalaistaisi automaattisesti viimeksi mainitun pätevyyden. Toimenpiteillä on pikemminkin nähdäkseni tietty hierarkia. Ensimmäinen (ja kaikkein tärkein) vaihe

27 Tuomio 29.6.2010 (C-550/09, EU:C:2010:382).

28 Tuomio 26.7.2017, neuvosto v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583, 51 ja 61 kohta).

alkuperäisen merkitsemispäätöksen tekemisajankohtana on varmistua siitä, että on olemassa yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan mukainen toimivaltaisen viranomaisen asianmukainen ja asiaa koskeva päätös.[29] Luettelossa pysyttämistä koskeva päätös *ei* sitä vastoin edellytä sen varmistamista uudelleen, että kyseinen päätös on olemassa.[30] Kun tehdään päätös luettelossa pysyttämisestä, neuvoston tarvitsee ainoastaan osoittaa, että riski on *"sama"* kuin alkuperäisen merkitsemispäätöksen tekemisajankohtana osoitettu riski.[31] Alkuperäinen merkitsemispäätös ja kyseessä olevat unionin säädökset ovat siten nähdäkseni selvästi *erillisiä ja itsenäisiä* oikeudellisia toimia. Tästä seuraa, ettei unionin tuomioistuimen edellytetä automaattisesti tutkivan alkuperäistä merkitsemispäätöstä, jossa tietty henkilö tai ryhmä merkitään 2 artiklan 3 kohdan luetteloon, joka kerta, kun päätös sen luettelossa pysyttämisestä riitautetaan.

38. En kuitenkaan sulje pois sitä mahdollisuutta, että unionin tuomioistuimen *voi* olla asianmukaista tarkastella kysymystä siitä, oliko alkuperäinen merkitsemispäätös aineellisesti pätemätön, millä olisi vastaavia vaikutuksia sen jälkeen luettelossa pysyttämisestä tehtyihin päätöksiin, *mutta vain, jos sitä nimenomaisesti pyydetään tekemään näin*. Neuvosto myönsi istunnossa, että (esimerkiksi) jos toimivaltaisen kansallisen viranomaisen päätös olisi koskenut sitä, että LTTE:n omistamaa ajoneuvoa ei hyväksytty katsastuksessa, tämä ei olisi voinut oikeuttaa neuvostoa tekemään alkuperäistä merkitsemispäätöstä. Tämän oikeudellisena seurauksena olisi myöhempien luettelossa pysyttämistä koskevien toimien horjuttaminen. Käsiteltävässä asiassa ei kuitenkaan väitetä olevan näin.

Viittaaminen analogisesti tuomioon E ja F

39. Kansallisessa oikeudenkäynnissä ja unionin tuomioistuimen menettelyssä K. P:n asianajaja tukeutui voimakkaasti unionin tuomioistuimen tuomioon E ja F väittääkseen analogisesti, että alkuperäisen merkitsemispäätöksen (päätös 2006/379) puutteet aiheuttivat "dominovaikutuksen", joten kaikki myöhemmät päätökset LTTE:n pysyttämisestä 2 artiklan 3 kohdan luettelossa olisi julistettava mitättömiksi. On kuitenkin selvää, että tuomion E ja F taustalla olevat tosiseikat eroavat merkittävästi käsiteltävän asian tosiseikoista.[32]

40. Muistutan, että kyseisessä tuomiossa tarkastellussa tapauksessa DHKP-C:n luetteloon merkitsemiselle *ei* ollut annettu perusteluja alkuperäisen merkitsemispäätöksen sen enempää kuin useiden sen jälkeen luettelossa pysyttämisestä tehtyjen päätöstenkään osalta. Perustelut annettiin ensimmäisen kerran päätöksen 2007/445 osalta, mutta tämä tapahtui liian myöhään, jotta sitä edeltäneiden unionin toimien ketju olisi säästynyt pätemättömäksi julistamiselta siltä osin kuin niissä pysytettiin DHKP-C luettelossa.[33]

41. Käsiteltävässä asiassa LTTE:lle annettiin sitä vastoin perustelut sekä alkuperäisen merkitsemispäätöksen että kunkin sellaisen myöhemmän päätöksen osalta, jossa LTTE pysytettiin 2 artiklan 3 kohdan luettelossa. Kuten olen edellä selittänyt, neuvoston tapana oli antaa niitä henkilöitä, joita asia koskee (ja joiden osalta tämä on ollut käytännössä mahdollista), koskevat perustelut, joissa selvitetään, miksi heidät *oli* merkitty luetteloon, ja sen jälkeen julkaista Euroopan

29 Tuomio 26.7.2017, neuvosto v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583, 59 ja 60 kohta).

30 Tuomio 26.7.2017, neuvosto v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583, 60 kohta).

31 Tuomio 26.7.2017, neuvosto v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583, 46 kohta) ja tuomio 26.7.2017, neuvosto v. Hamas (C-79/15 P, EU:C:2017:584, 25 kohta).

32 Tuomio 29.6.2010 (C-550/09, EU:C:2010:382).

33 Ks. edellä 24 kohta.

unionin virallisessa lehdessä ilmoitus, jolla kyseisille henkilöille tiedotettiin, että neuvosto aikoi *pysyttää* heidät 2 artiklan 3 kohdan luettelossa, ja jossa ilmoitettiin mahdollisuudesta pyytää neuvostolta aiotut perustelut tälle. Luettelossa pysyttämisen jälkeen neuvosto lähetti kyseisille henkilöille lopulliset perustelut, joissa selvitettiin, miksi heidät oli pysytetty luettelossa.[34]

42. On totta, että neuvosto antoi *ensimmäiset* perustelut LTTE:n merkitsemiselle 2 artiklan 3 kohdan luetteloon 29.5.2006 tehdyllä päätöksellä 2006/379 vasta 23.4.2007,[35] lähes *yksitoista kuukautta alkuperäisen merkitsemispäätöksen tekemisen jälkeen*. Tosiasia kuitenkin on, että kyseinen tiedoksianto tapahtui *ennen* kuin päätös 2006/379 korvattiin ja kumottiin 28.6.2007 tehdyllä päätöksellä 2007/445 ja siten sen ajanjakson kuluessa, jona ensiksi mainitulla päätöksellä oli oikeusvaikutuksia.[36] Päätöksen 2007/445 tekemistä seuraavana päivänä eli 29.6.2007 neuvosto lähetti LTTE:lle perustelut sen pysyttämiselle luettelossa. Sen jälkeen luettelossa pysyttämisen perustelujen antaminen noudatti edellä kuvaamaani kaavaa.

43. Perustelujen antaminen näin myöhään alkuperäisen merkitsemispäätöksen tekemisen jälkeen ei selvästi vastaa kovinkaan hyvin unionin tuomioistuimen vaatimusta, jonka mukaan neuvoston on annettava tällaiset perustelut tiedoksi ”välittömästi” alkuperäisen merkitsemispäätöksen jälkeen.[37] On kuitenkin niin, että LTTE ei reagoinut Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistuun alkuperäiseen merkitsemispäätökseen, kuten sillä selkeästi oli oikeus tehdä, nostamalla EY 230 artiklan (nykyisin SEUT 263 artikla) mukaisen kanteen asetetussa määräajassa. Neuvosto korjasi tämän puutteen ennen korvaavan toimen (päätöksen 2007/445) toteuttamista.[38] Totean lisäksi, että neuvostolla on laaja harkintavalta sen suhteen, miten se korjaa toimiensa menettelylliset virheet. Jos neuvosto olisi (esimerkiksi) päättänyt antaa tarvittavat perustelut luettelossa pysyttämistä koskevan toimen johdanto-osan perustelukappaleissa, virhe olisi korjattu mielestäni myös tällä tavalla.

44. Ehdotan näin ollen, että unionin tuomioistuin ei tutki alkuperäisen merkitsemispäätöksen aineellista tai menettelyllistä pätemättömyyttä ja/tai sitä, voiko sillä olla vaikutusta kyseessä olevien unionin säädösten pätevyyteen.

LTTE:n pysyttämisestä 2 artiklan 3 kohdan luettelossa annettujen kyseessä olevien unionin toimien (päätökset 2007/445, 2007/868, 2008/583 ja 2009/62 sekä asetus N:o 501/2009) pätevyys

45. Olivatko kunkin kyseessä olevan unionin säädöksen perustelut riittävät, kun otetaan etenkin huomioon tuomio neuvosto v. LTTE?[39]

46. Yhteiseen kantaan 2001/931 sinänsä ei sisälly nimenomaista perusteluja koskevaa edellytystä. Tämän edellytyksen perustana on siten SEUT 296 artikla, jossa määrätään, että oikeudelliset toimet perustellaan. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perusteluista ”on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimenpiteen toteuttaneen toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee,

34 Ks. edellä 16–19 kohta. Neuvostolla ei välttämättä olisi ollut kaikkien niiden yhteystietoja, joita tietty luetteloon merkitsemispäätös koskee, mutta ilmoituksen julkaisemisen Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja mahdollisuuden pyytää perusteluja voidaan kohtuudella katsoa täyttävän perustelemista koskevan edellytyksen. Tietääkseni ei ole väitetty, että tällainen mekanismi sinänsä on yleisesti lainvastainen.

35 Päätöksen 2007/445 johdanto-osan kolmannen perustelukappaleen mukaan ”neuvosto on antanut kaikkia niitä henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä, joiden osalta tämä on ollut käytännössä mahdollista, koskevat perustelut, joissa selvitetään, miksi ne on lueteltu päätöksissä 2006/379/EY – –”. Neuvosto myös vahvisti istunnossa (kenenkään sitä kiistämättä), että perustelut oli annettu LTTE:lle 23.4.2007.

36 Kaikkien unionin toimielinten toimien – vaikka ne olisivatkin sääntöjenvastaisia – oletetaan olevan päteviä niin kauan kuin niitä ei ole peruutettu, kumottu tai todettu pätemättömiksi. Ks. vastaavasti tuomio 1.4.1982, Dürbeck v. komissio (11/81, EU:C:1982:120, 17 kohta) ja tuomio 5.10.2004, komissio v. Kreikka (C-475/01, EU:C:2004:585, 18 kohta).

37 Tuomio 21.12.2011, Ranska v. People’s Mojahedin Organization of Iran (C-27/09 P, EU:C:2011:853, 61 kohta).

38 On ehkä myös syytä muistuttaa, että juuri tämäntyyppisen toimen yhteydessä, vaikka unionin tuomioistuin toteaisikin, että alkuperäinen merkitsemispäätös on pätemätön puutteellisten perustelujen vuoksi, se voi käyttää harkintavaltaansa pysyttää ”sääntöjenvastainen” toimi voimassa tietyn ajan, jotta neuvosto voi ryhtyä toimenpiteisiin korjatakseen perustelujen puuttumisen. Ks. esim. tuomio 3.9.2008, Kadi ja Al Barakaat Foundation (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461, 375 ja 376 kohta ja tuomiolauselman 3 kohta).

39 Tuomio 26.7.2017, neuvosto v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583).

selviävät sen syyt ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden”.[40] Perusteluvelvollisuus on puolustautumisoikeuksien kunnioittamista koskevan yleisen periaatteen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 47 artiklaan sisältyvän vastaavan perusoikeuden ilmentymä.[41]

47. Perusteluihin on sisällyttävä perusteet, joista ilmenevät ne erityiset ja konkreettiset syyt, joiden perusteella kyseiseen toimijaan voidaan päätöksentekijän mielestä soveltaa asiaa koskevia säännöksiä,[42] ja perusteluissa on ”esitettävä tosiseikat ja oikeudelliset näkemykset, jotka ovat toimen rakenteen kannalta olennaisen tärkeitä”.[43] Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, koska perusteluja arvioitaessa on otettava huomioon myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt.[44]

48. Kyseessä olevien unionin säädösten kaltaisten luettelossa pysyttämistä koskevien päätösten *säädösasiayhteyden* muodostaa siten oikeudellinen vaatimus siitä, että neuvosto tarkistaa 2 artiklan 3 kohdan luettelon ”vähintään kuitenkin kerran puolessa vuodessa” (yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 6 kohta). Jos näiden kuuden kuukauden aikana tilanne ei ole tosiseikkojen osalta muuttunut, ei ole ”tarpeen esittää yksityiskohtaisemmin syitä, joiden perusteella neuvosto [on] vakuuttunut siitä, että perusteet, jotka oikeuttivat [kyseisten henkilöiden] sisällyttämisen riidanalaiseen luetteloon, [ovat] yhä päteviä”.[45] Toimi on lisäksi riittävästi perusteltu silloin, kun se on tehty asianomaiselle ”tutussa” asiayhteydessä, minkä vuoksi ”hän pystyy ymmärtämään itseensä kohdistuvan toimenpiteen ulottuvuuden”.[46]

49. Luettelossa pysyttämistä koskevien päätösten *tosiseikkoja koskevaan asiayhteyteen* voi kuulua se, edellyttävätkö ajan kuluminen ja/tai olosuhteiden kehittyminen sitä, että neuvosto perustelee kyseisen henkilön tai ryhmän pysyttämistä 2 artiklan 3 kohdan luettelossa ”tilanteen ajantasaistetulla arvioinnilla ottamalla huomioon viimeisimmät tosiseikat, jotka osoittavat, että ’riski’ on edelleen olemassa”.[47] Neuvoston ei kuitenkaan tarvitse esittää luettelossa pysyttämistä koskevan päätöksen perustelemiseksi ”jokaista uutta seikkaa”, josta on ”tehty toimivaltaisen kansallisen viranomaisen päätös”.[48]

50. Kyseessä olevien unionin säädösten perustelut vaikuttavat olevan täysin samat – lukuun ottamatta vähäpätöisiä eroja, kuten muutoksia päivämäärissä. Tutkin edustavana esimerkkinä päätöksestä 2007/445 esitettyjä perusteluja. Selvennän, että tässä ratkaisuehdotuksen osassa esittämäni arviointi *ei* koske neuvoston asetuksen N:o 501/2009 perusteluja, joita tarkastelen erikseen jäljempänä 63 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa.

51. Päätöksellä 2007/445 tehdyn LTTE:n luettelossa pysyttämisen taustalla olevat syyt ilmenevät kolmesta lähteestä: 25.4.2007 Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistusta ilmoituksesta, päätöksen 2007/445 johdanto-osan perustelukappaleista ja LTTE:lle lähetetystä, 29.6.2007 päivätystä perustelujen lopullisesta versiosta. Kun näitä kolmea lähdettä tarkastellaan yhdessä, käy ilmi, että neuvosto i) antoi aiotut perustelut tiedoksi LTTE:lle; ii) ilmoitti LTTE:lle (ja kaikille muille

40 Ks. esim. tuomio 15.11.2012, Stichting Al-Aqsa v. neuvosto ja Alankomaat (C-539/10 P ja C-550/10 P, EU:C:2012:711, 138 kohta).

41 Tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi (jäljempänä tuomio Kadi II) (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 100 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen); ks. myös perusoikeuskirja (EUVL 2012, C 326, s. 391).

42 Ks. esim. tuomio 18.7.2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 116 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

43 Tuomio 26.7.2017, neuvosto v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583, 30 kohta).

44 Tuomio 15.11.2012, Stichting Al-Aqsa v. neuvosto ja Alankomaat (C-539/10 P ja C-550/10 P, EU:C:2012:711, 139 ja 140 kohta). Ks. myös tuomio 15.11.2012, neuvosto v. Bamba (C-417/11 P, EU:C:2012:718, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

45 Tuomio 15.11.2012, Stichting Al-Aqsa v. neuvosto ja Alankomaat (C-539/10 P ja C-550/10 P, EU:C:2012:711, 146 kohta).

46 Tuomio 15.11.2012, neuvosto v. Bamba (C-417/11 P, EU:C:2012:718, 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.)

47 Tuomio 26.7.2017, neuvosto v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583, 54 kohta) ja tuomio 26.7.2017, neuvosto v. Hamas (C-79/15 P, EU:C:2017:584, 32 kohta); ks. myös tuomio 18.7.2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 156 kohta).

48 Tuomio 26.7.2017, neuvosto v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583, 62 kohta) ja tuomio 26.7.2017, neuvosto v. Hamas (C-79/15 P, EU:C:2017:584, 40 kohta).

asianomaisille), että tämä voisi esittää komissiolle huomautuksia, joissa selitetään, miksi luettelossa pysyttäminen ei ollut asianmukaista; iii) sisällytti näihin perusteluihin yhteenvedon syistä siihen, miksi edellytykset luettelossa pysyttämiselle olivat edelleen olemassa; ja iv) lähetti LTTE:lle perustelujen lopullisen version ja luettelossa pysyttämisen perusteet sen jälkeen, kun päätös luettelossa pysyttämisestä oli tehty. [49]

52. Tässä asiakirjassa LTTE:tä kuvattiin vuonna 1976 perustetuksi terroristijärjestöksi ja lueteltiin 12 LTTE:n toteuttamaa tekoa, jotka neuvoston mukaan kuuluivat yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 3 kohtaan sisältyvän terroriteon määritelmän piiriin. Tämän jälkeen neuvosto viittasi Yhdistyneen kuningaskunnan Secretary of State for the Home Departmentin (sisäministeri) 29.3.2001 tekemään päätökseen kieltää LTTE Yhdistyneen kuningaskunnan vuoden 2000 terrorismilain (UK Terrorism Act 2000) nojalla, Yhdistyneen kuningaskunnan valtiovarainministeriön (United Kingdom Treasury) 6.12.2001 tekemään päätökseen jäädyttää LTTE:n varat ja Intian viranomaisten päätökseen kieltää LTTE vuonna 1992 (kaikki kolme kuuluivat neuvoston mukaan yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohtaan sisältyvän ”päätöksen” määritelmän piiriin ja olivat edelleen voimassa).

53. Edellä 51 kohdassa yksilöidyt kolme lähdettä sisälsivät nähdäkseni riittävästi yksityiskohtia, jotta LTTE:n oli mahdollista tuntea ne erityiset ja konkreettiset syyt, joiden perusteella siihen voitiin neuvoston mielestä soveltaa asiaa koskevia säännöksiä, samoin kuin tosiseikat ja oikeudelliset näkemykset, jotka olivat luettelossa pysyttämisen kannalta olennaisen tärkeitä. Niihin sisältyi toisin sanoen riittävästi osatekijöitä, joiden perusteella LTTE:n oli mahdollista ymmärtää sitä vastaan esitetyt syytökset ja toteutettujen toimenpiteiden ulottuvuus. LTTE:llä oli siten tosiasiallisesti mahdollisuus riitauttaa luettelossa pysyttämisen olennaiset näkökohdat. *Jos* LTTE olisi päättänyt tehdä näin, se olisi voinut käyttää puolustautumisoikeuksiaan esittämällä huomautuksia *ennen* luettelossa pysyttämistä koskevan toimen hyväksymistä – kuten Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistussa ilmoituksessa kehotettiin sitä tekemään – ja/tai riitauttamalla kyseisen toimen EY 230 artiklan (nykyisin SEUT 263 artikla) nojalla unionin yleisessä tuomioistuimessa asetetussa määräajassa toimen hyväksymisen *jälkeen*.

54. On totta, että unionin tuomioistuin on selvästi todennut yleisesti, että perustelut on annettava tiedoksi *ennen* luettelossa pysyttämistä koskevan toimen hyväksymistä, [50] kun taas käsiteltävässä asiassa useat *lopulliset versiot* perusteluista oli päivätty ja lähetetty kunkin riidanalaisen toimen hyväksymisen *jälkeen*. Katson tästä huolimatta, että neuvosto on täyttänyt unionin tuomioistuimen edellytyksen *hengen*. Korostan etenkin *asiayhteyttä*, jossa päätös 2007/445 (ja muut luettelossa pysyttämistä koskevat toimet) tehtiin. LTTE:llä oli todellisuudessa hallussaan muuttumattomat perustelut *koko ajan ennen* kunkin luettelossa pysyttämistä koskevan toimen hyväksymistä. LTTE:n ei näin ollen voida väittää olleen missään vaiheessa tilanteessa, jossa se *ei* tiennyt sen pysyttämistä 2 artiklan 3 kohdan luettelossa koskevan päätöksen taustalla olevia tosiseikkoja ja syitä.

55. Voitiinko kunkin luettelossa pysyttämistä koskevan toimen taustalla olevat tosiseikat ja syyt yksinkertaisesti toistaa sanatarkasti kuuden kuukauden välein, vai oliko niitä ajantasaistettava, koska ne olivat vanhentuneet olosuhteiden kehittymisen ja/tai ajan kulumisen seurauksena?

56. Unionin tuomioistuimen tietoon on saatettu ainoastaan yksi merkittävä olosuhteiden muutos: LTTE:n toukokuussa 2009 kärsimä sotilaallinen tappio. Tämä muutos ilmeni päätösten 2007/445, 2007/868, 2008/583 ja 2009/62 tekemisen *jälkeen*. Neuvostoa ei siten voida moittia siitä, ettei se ottanut tätä muutosta huomioon tehdessään kyseiset päätökset.

49 Neuvosto toteaa kirjallisissa huomautuksissaan, että ainoastaan sen asetusta N:o 501/2009 koskeva perustelujen tiedoksianto (päivätty 16.6.2009) ”palautettiin lähettäjälle”.

50 Ks. mm. tuomio 18.7.2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 113 kohta).

57. K. P:n perusteluja koskeva kritiikki kohdistuu ensisijaisesti ensinnäkin siihen, ettei neuvosto ottanut huomioon LTTE:n ja Sri Lankan hallituksen välistä väitettyä aselepoa, joka alkoi vuonna 2002, ja toiseksi siihen, että LTTE ei hänen mukaansa tehnyt yhtä neuvoston perusteluissa mainittua terroritekoa (Sri Lankan hallituksen ministerin murha). Kumpikaan näistä väitetyistä seikoista ei mielestäni ole alkuperäisen merkitsemispäätöksen ja jonkin kyseisistä neljästä päätöksestä tekemisen välillä olosuhteissa ilmennyt sellainen muutos, joka edellyttäisi neuvoston muuttavan perustelujaan. Yhdestätoista muusta terroriteosta, joihin neuvosto on tukeutunut, voidaan päinvastoin perustellusti päätellä, ettei väitetty aselepo saanut LTTE:n terroritoimintaa loppumaan.

58. Katson näin ollen, ettei unionin tuomioistuimen tietoon ole saatettu sellaista merkittävää olosuhteiden muutosta, joka olisi edellyttänyt, että neuvosto muuttaa päätöksiä 2007/445, 2007/868, 2008/583 ja 2009/62 koskevien perustelujensa sisältöä alkuperäistä merkitsemispäätöstä koskeviin perusteluihin nähden.

59. Edellyttikö ajan kuluminen sinänsä perustelujen muuttamista?

60. Tuomioissa neuvosto v. Hamas [51] ja Kadi II [52] unionin tuomioistuin totesi, että kun aikaa oli kulunut ensiksi mainitussa asiassa 9–13 vuotta ja viimeksi mainitussa 16 vuotta, ”vanhoihin” perusteluihin ei voitu enää vedota. Tarkastelkaamme näin ollen käsiteltävässä asiassa kyseessä olevia ajanjaksoja. Otan lähtökohdaksi päivämäärän 16.10.2006, jolloin tehtiin viimeinen terroriteko, johon neuvosto vetosi kyseessä olevien unionin säädösten perusteluissa. Ensimmäinen alkuperäistä merkitsemispäätöstä seurannut luettelossa pysyttämistä koskeva päätös (nimittäin 28.6.2007 tehty päätös 2007/445) tehtiin 8,5 kuukautta myöhemmin. Päätös 2009/62, joka tehtiin 26.1.2009, hyväksyttiin 27 kuukautta myöhemmin. (Neuvoston päätös 2007/868, joka tehtiin 20.12.2007, ja neuvoston päätös 2008/583, joka tehtiin 15.7.2008, hyväksyttiin näiden kahden päivämäärän välissä.) Mielestäni ei voida sanoa, että vuosina 2005 ja 2006 tehdyt terroriteot, kun niitä tarkastellaan yhdessä toimivaltaisten viranomaisten vuonna 2001 tekemien päätösten kanssa, muodostivat vanhentuneen viitekohdan näille neljälle unionin säädökselle.

61. On tärkeää palauttaa tältä osin mieleen asiayhteys, jossa luettelossa pysyttämistä koskevat toimet hyväksyttiin. Kuusi kuukautta on lyhyt aika pakollisen tarkistamisen tekemiselle. Se, että tietyn kuuden kuukauden ajanjakson aikana *ei* ole esiintynyt terroritoimintaa, voi tarkoittaa sitä, että asetetuilla rajoittavilla toimenpiteillä on todellakin toivottu vaikutus. Vaihtoehtoisesti se voi kuitenkin tarkoittaa sitä, että kyseiset henkilöt toivovat antavansa sen vaikutelman, että toiminta on loppunut, kun todellisuudessa uusia terroritekoja suunnitellaan ja valmistellaan. Luettelossa pysyttäminen yhden tai ehkä useankin uuden kuuden kuukauden ajanjakson ajan saattaa olla viisasta, vaikka uusia terroritekoja ei olisi tehty, kun otetaan huomioon etenkin neuvoston laaja harkintavalta tässä suhteessa [53] ja terroritoiminnan estämiseksi toteutettavia ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä koskeva yleinen etu. [54]

62. Tästä seuraa, että Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistu ilmoitus, päätöksen 2007/445 johdanto-osan perustelukappaleet ja lopulliset perustelut yhdessä tarkasteltuina sisälsivät riittävästi tietoa SEUT 296 artiklan edellytysten täyttämiseksi, ja ne tukevat neuvoston arviota siitä, että asiayhteydessä tarkasteltuna LTTE muodosti ”edelleen uhan”. Päädyn samaan lopputulokseen päätösten 2007/868, 2008/583 ja 2009/62 osalta. Koska LTTE:hen liittyvät tosiseikat ja olosuhteet *eivät* näytä muuttuneen merkittävästi ajanjaksona, jona kyseiset päätökset olivat voimassa, olisi ollut ristiriitaista, jos neuvoston perustelut olisivat eronneet toisistaan merkittävästi tai lainkaan.

51 Tuomio 26.7.2017 (C-79/15 P, EU:C:2017:584, 33 kohta).

52 Tuomio 18.7.2013 (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 156 kohta.)

53 Ks. tuomio 23.10.2008, People's Mojahedin Organisation of Iran v. neuvosto (T-256/07, EU:T:2008:461, 112 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

54 Tuomio 18.7.2013, Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 130 kohta).

63. Asetuksesta N:o 501/2009, joka annettiin 15.6.2009 päätöksen 2009/62 korvaamiseksi ja kumoamiseksi, esitän kuitenkin eriävän näkemyksen. Kyseisellä asetuksella on yhtäläisyyksiä unionin tuomioistuimen tuomiossa neuvosto v. LTTE kumoamien toimien kanssa. [55]

64. Huomautan tästä, että asetuksen N:o 501/2009 antamisajankohtaan mennessä *oli* ilmennyt sama merkittävä ja aineellinen olosuhdemuutos, jonka unionin tuomioistuin mainitsi tuomiossa neuvosto v. LTTE – nimittäin LTTE:n toukokuussa 2009 kärsimä sotilaallinen tappio. [56] Kyseinen tappio *edelsi* asetuksen N:o 501/2009 antamista 15.6.2009. Kyseisen toimen perusteluissa viitataan sen edeltäjien tapaan luetteloon terroriteoista, jotka kaikki *edelsivät* mainittua sotilaallista tappiota. Huomautan myös, että viimeisen terroriteon, johon neuvosto vetosi, ajankohdasta (lokakuu 2006) asetuksen N:o 501/2009 antamiseen oli kulunut yli 31 kuukautta. Tämä ajanjakso on pitempi kuin yhdessä unionin tuomioistuimen tuomiossa neuvosto v. LTTE kumoamassa toimessa (asetus N:o 83/2011). [57]

65. Neuvosto huomautti perustellusti istunnossa, että sillä olisi ollut vain hieman alle kalenterikuukausi aikaa (17.5.–15.6.2009) mukauttaa asetusta N:o 501/2009 koskevaa luonnostaan. Juuri tällaisessa asiayhteydessä pakollinen kuuden kuukauden välein tapahtuva tarkistaminen on kuitenkin tehtävä. Jos sotilaallinen tappio olisi julistettu vain päiviä ennen ajankohtaa, jona asetus N:o 501/2009 oli tarkoitus antaa, olisin auliisti hyväksynyt sen, että olisi kohtuutonta odottaa neuvoston ottavan tämän seikan huomioon. Nyt neuvostolla oli riittävästi aikaa tarkastella luettelossa pysyttämistä uudelleen. Perusteluissa ei kuitenkaan ole mitään viitteitä siitä, että se olisi tehnyt näin.

66. Neuvosto väitti, ettei sillä ole merkitystä, että tätä tärkeää uutta kehitystä ei mainittu lainkaan perusteluissa. Jos perusteluihin olisi lisätty lause, jonka mukaan neuvosto oli tietoinen sotilaallisesta tappiosta mutta piti LTTE:n poistamista 2 artiklan 3 kohdan luettelosta ennenaikaisena, lopputulos olisi ollut pohjimmiltaan sama: päätös luettelossa pysyttämisestä olisi silti tehty. Näin olisi ehkä saattanut ollakin, mutta neuvoston väite on merkityksetön. Se, että asetuksessa *ei viitata lainkaan* olosuhteiden muuttumiseen eikä *selitetä mitenkään*, miksi LTTE oli tästä huolimatta tarkoitus pysyttää luettelossa, tarkoittaa, että neuvosto ei täyttänyt SEUT 296 artiklan, sellaisena kuin unionin tuomioistuin on sitä tulkinnut terroristien luettelossa pysyttämistä koskevien toimien yhteydessä, mukaisia velvoitteitaan. [58]

67. Neuvosto myös väitti istunnossa, että LTTE:n tehtävä oli ryhtyä tarvittaviin toimiin ilmoittaakseen neuvostolle sotilaallisesta tappiosta ja ettei ollut neuvoston asia etsiä aktiivisesti tätä tietoa. Tämä väite sopii huonosti yhteen sen (julkisen) seikan kanssa, että yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvosto kokoontui 18. ja 19.5.2009 *juuri* keskustellakseen Sri Lankan ”viimeaikaisista tapahtumista” ja että neuvoston päätelmistä 9 kohdassa käsitellään nimenomaisesti tätä tilannetta ”taistelujen päättyessä”. [59] Unionin tuomioistuin on lisäksi nimenomaisesti katsonut, että neuvosto voi turvautua lehdistöstä ja internetistä saatuihin viimeaikaisiin tietoihin perustellakseen luettelossa *pysyttämistä*. [60] Tästä on seurattava, että neuvosto voi tehdä näin myös arvioidessaan mahdollista luettelosta *poistamista*. Lisään, että se, että asianajaja on viipymättä yhteydessä hallintoviranomaisiin toisella mantereella, ei ole välttämättä mahdollista tai ainakaan ensisijainen asia ryhmälle, joka on juuri kärsinyt sotilaallisen tappion, jossa sen johtajia on ilmeisesti saanut surmansa. [61]

55 Tuomio 26.7.2017, neuvosto v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583).

56 Yhdistyneessä kuningaskunnassa ilmestyvän *Guardian*-sanomalehden mukaan Sri Lankan hallitus julisti 25 vuotta jatkuneen sisällissodan virallisesti päättyneeksi 19.5.2009 pidetyssä voittopuheessa. Ks. https://www.theguardian.com/world/2009/may/18/tamil-tigers-killed-sri-lanka. Istunnossa läsnä olleet osapuolet eivät kiistäneet sitä, että tämä tapahtui toukokuun puolivälissä 2009.

57 Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 610/2010 kumoamisesta 31.1.2011 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 83/2011 (EUVL 2011, L 28, s. 14). Ks. tuomio 26.7.2017, neuvosto v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583, 78–80 kohta).

58 Tuomio 26.7.2017, neuvosto v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583, 33 kohta).

59 Ks. http://europa.eu/rapid/press-release_PRES-09-137_fi.htm

60 Ks. tuomio 26.7.2017, neuvosto v. LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583, 72 kohta).

61 K. P:n asianajaja väitti istunnossa kenenkään sitä kiistämättä, että näin oli tapahtunut. Ks. myös edellä alaviitteessä 56 mainittu lehtiartikkeli.

68. Katson näin ollen, että asetus N:o 501/2009 on pätemätön pohjimmiltaan samoista syistä kuin ne, jotka unionin tuomioistuin esitti tuomiossaan neuvosto v. LTTE. Totean vielä, että vaikka puute voi olla korjattavissa tai sitten ei, korjaamista ei voida soveltaa taannehtivasti rikosoikeudenkäynnissä K. P:tä vastaan. [62]

Ratkaisuehdotus

69. Ehdotan näin ollen, että unionin tuomioistuin vastaa Landgericht Saarbrückenin esittämään ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä päätöksen 2009/62/EY kumoamisesta 15.6.2009 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 501/2009 on pätemätön siltä osin kuin sitä sovelletaan Liberation Tigers of Tamil Eelamiin.

Unionin tuomioistuimen käytettävissä olevan aineiston tarkastelussa ei ole ilmennyt mitään sellaista seikkaa, joka vaikuttaisi tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä päätösten 2006/379/EY ja 2006/1008/EY kumoamisesta 28.6.2007 tehdyn neuvoston päätöksen 2007/445/EY, tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä päätöksen 2007/445/EY kumoamisesta 20.12.2007 tehdyn neuvoston päätöksen 2007/868/EY, tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä päätöksen 2007/868/EY kumoamisesta 15.7.2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/583/EY tai tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä päätöksen 2008/583/EY kumoamisesta 26.1.2009 tehdyn neuvoston päätöksen 2009/62/EY pätevyyteen.

62 Ks. tuomio 29.6.2010, E ja F (C-550/09, EU:C:2010:382, 59 kohta) ja julkisasiamies Mengozzin samassa asiassa esittämä ratkaisuehdotus (C-550/09, EU:C:2010:272, 115–123 kohta).